

Fígjarmálaráðið

Dagfesting: 20. okt. 25
Mál nr.: 25/27937
Málsviðgjört: DH/JS
Ummælistíð: 20. okt. 25 til
14. nov. 25
Eftirkannað:

Uppskot til

Løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um veiðigjöld fyri fiskiskap (Veiðigjaldslógin) (Striking av áseting um lægri veiðigjald, tá ið tøka kvotan minkar serliga nógv)

§ 1

Í løgtingslóg nr. 77 frá 5. mai 2021 um veiðigjöld fyri fiskiskap (Veiðigjaldslógin), sum broytt við løgtingslóg nr. 76 frá 1. juni 2023, verða gjørdar hesar broytingar:

1. Í § 5 stk. 3 og § 6, stk. 2 verður “, samanber tó § 7, stk. 2” strikað.

2. § 7 verður strikað.

§ 2

Henda løgtingslóg kemur í gildi 1. januar 2026.

Kapittul 1. Almennar viðmerkingar

1.1. Orsakir til uppskotið

§ 7 í veiðigjaldslógini ásetir helvtargjald, um tóka kvotan er lægri enn 50% av miðal tóku kvotnuni seinastu 5 árinu.

Endamálið við undantakinum í § 7 er at taka lægri veiðigjald, um kvoturnar minka serliga nógv, og tað hevur við sær, at vinnan fær munandi lægri inntøkur.

Í 2025 minkaðu kvoturnar á makreli og sild munandi eftir at Føroyar høvdu gjørt semju við hini strandalondini um hesi fiskasløg, men serliga fyri makrelin er prísurin hækkaður sera nógv. Prísurin er eisini hækkaður fyri sild, tó ikki líka nógv, sum fyri makrelin.

Í november í 2024 var uppskot sent til hoyringar, sum m.a. strikaði § 7 í veiðigjaldslógini.

Eftir hoyringina bleiv uppskotið broytt, so at ásetingin fyribils bert var strikað fyri makrel í 2025, tí ásetingin greitt virkaði ímóti sínum endamáli.

Orsøkin til, at tað ikki varð hildið fast við at strika ásetingina fyri øll fiskasløgini, var m.a. stutta skotbráid fyri hoyringina.

Verandi skipan setur veiðigjaldið út frá prísnum árið fyri og tí ávirkar hækkan av prísi ikki ásetta veiðigjaldið fyrr enn árið eftir. Vinnan fær tí, í verandi skipan, eitt ár at tillaga seg, áðrenn veiðigjaldið hækkar, tá prísurin hækkar.

Harafturat er tað galdandi fyri uppsjóvarskip, at tey fiska fleiri fiskasløg og tí kann tað vera óneyðugt at taka serlig atlit, um stórar broytingar henda í einum fiskaslagið.

Verandi áseting um helvtargjald ger, at veiðigjaldið broytist ógvusliga rundanum árskiftið, um kvotan er minni enn eitt ávíst. Hetta kann viðvirka til, at kvota verður flutt tvørturum ár fyri at spara veiðigjald.

Harafturat verður tað mett óheppið, at avtalur, sum Føroyar ger við onnur lond um býti av fiski, skal hava so stóra ávirkan á veiðigjaldið.

Skotið verður tí upp at strika § 7 um helvtargjald.

1.2. Galdandi lóggáva

§ 7 ásetur, at veiðigjaldið lækkar niður í 50% av veiðigjaldinum, um kvoturnar minka serliga nógv. Endamálið við ásetingini er, at fiskiførunum verður álagt eitt lægri veiðigjald, um munandi lægri kvota hevur við sær, at vinnan fær munandi lægri inntøkur.

Galdandi lóggáva tekur ikki hædd fyri, at hægri prísur ofta vigar upp ímóti eini lægri kvotu. Verandi áseting kann tí virka ímóti sínum endamáli.

1.3. Endamálið við uppskotinum

Strika áseting um lægri veiðigjald, tá ið kvotan minkar serliga nógv

Galdandi lóggáva tekur ikki hædd fyri, at hægri prísur ofta vigar upp ímóti eini lægri kvotu. Í løtuni er tað støðan. Eftir semjuna um makrelin, er prísurin á makreli meira enn tvífaldaður, og semjan ger, at fiskast kann meira effektivt enn áður. Samstundis verður veiðigjaldið ásett eftir avreiðingarvirðinum fyri árið frammanundan. Verandi áseting virkar sostatt ímóti sínum endamáli.

Skotið verður upp at strika undantakið, sum ásetur lægri veiðigjald, tá ið kvotan minkar serliga nógv.

1.4. Samandráttur av nýskipanini við uppskotinum

Skotið verður upp at strika verandi áseting um lægri veiðigjald, tá ið kvotan minkar serliga nógv. Ásetingin kann hava ta ótilætlaðu avleiðing, at veiðigjaldið lækkar, hóast inntøkan hjá vinnuni ikki minkar, tí hægri prísur vigar upp ímóti eini lægri kvotu.

1.5. Ummæli og ummælissskjal

Lógaruppskotið er sent til ummælis hjá Reiðarafelagnum, Felagnum Nótaskip, Vørn og Fiski- og samferðslumálaráðnum.

Uppskotið liggur harumframt til almenna hoyring á hoyringarportalinum hjá Føroya landsstýri.

Freistin er: 14. november 2025 kl 12.00

Kapittul 2. Avleiðingarnar av uppskotinum

2.1. Fíggjarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Um ásetingin í § 7 verður virkin, merkir tað, at veiðigjaldið fyri 2026 minkar 50%.

Kvotur fyri 2026 eru ikki heilt kendar enn, og tí ber ikki til at siga hvør avleiðingin verður næstu árin. Men út frá tilmælunum frá ICES er sannlíkt, at Makrelur kemur undir markið fyri helvtargjald í 2026.

Grein 7 var fyribils strikað fyri makrel í 2025. Sannlíkt er tí, at veiðigjaldið frá 1. januar til 31. juli verður sett niður úr 4,50 kr./kg til 2,25 kr./kg. Prísurin á makreli er hækkaður nógv síðani juli mánað, so alt annað líka verður veiðigjaldið á makrel hægri eftir fyrsta 1. august í 2026.

Fyri sild er longu helvtargjald í 2025. Um grein 7 verður strikað ella kvotan hækkar upp um markið fyri helvtargjald, merkir tað at veiðigjaldið 1. januar hækkar úr 0,75 kr./kg. til 1,50 kr. kg.

Kommunurnar fáa 2% av veiðigjöldunum.

Útrokngargrundarlagið í § 7 hevur við sær, at ein møgulig lækking í veiðigjaldinum fellur burtur, tá ið ein tíð er fráliðin, tí lægri kvota í einum ári telur við í útrokningargrundarlagnum fyri árið eftir. Tí er sannlíkt, at lægra veiðigjaldið bert hevði verið galdandi í eitt ár.

2.2. Umsitingarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Lógaruppskotið hevur ongar umsitingarligar avleiðingar fyri land og kommunur.

2.3. Avleiðingar fyri vinnuna

Uppskotið hevur fíggjarligar avleiðingar fyri vinnuna. Veiðigjöldini eru ein útreiðsla fyri vinnuna. Avtøkan av § 7 merkir tí, at veiðigjöldini kunnu blíva hægri enn tey annars høvdu verið.

Veiðigjaldið verður, sambært lógaruppskotinum, kravt inn á sama hátt sum í dag. Tí hevur lógin ongar umsitingarligar avleiðingar fyri vinnuna.

2.4. Avleiðingar fyri umhvørvið

Lógaruppskotið hevur ongar avleiðingar fyri umhvørvið.

2.5. Avleiðingar fyri serstøk øki í landinum

Lógaruppskotið hevur ikki serligar fíggjarligar, umsitingarligar, umhvørvisligar ella sosialar avleiðingar fyri serstøk øki í landinum.

2.6. Avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir

Lógaruppskotið hevur ongar avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir.

2.7. Millumtjóðasáttmálar á økinum

Lógaruppskotið hevur ongar avleiðingar fyri millumtjóðasáttmálar á økinum.

2.8. Tvørgangandi millumtjóðasáttmálar

Ongir viðkomandi tvörgangandi millumtjóðasáttmáli er á økinum.

2.9. Markaforðingar

Lógaruppskotið verður ikki mett at elva til markaforðingar.

2.10. Revsing, fyrisitingarligar sektir, pantheimildir ella onnur størri inntriv

Lógaruppskotið inniheldur ikki ásetingar um revsing, fyrisitingarligar sektir ella pantheimildir.

2.11. Skattir og avgjöld

Lógaruppskotið hevur ongar ásetingar um skattir og avgjöld.

2.12. Gjöld

Lógaruppskotið strikar ásetingina í § 7 um at lækka veiðigjaldið, tá ið tøka kvotan lækkar serliga nógv.

2.13. Áleggur lógaruppskotið likamligum ella lögfrøðiligum persónum skyldur?

Lógaruppskotið áleggur ikki likamligum ella lögfrøðiligum persónum skyldur.

2.14. Leggur lógaruppskotið heimildir til landsstýrismannin, ein stovn undir landsstýrinum ella til kommunur?

Ongin broyting er í mun til verandi lóggávu.

2.15. Gevur lógaruppskotið almennum myndugleikum atgongd til privata ogn?

Lógaruppskotið gevur ikki almennum myndugleikum atgongd til privata ogn uttan rættarúrskurð.

2.16. Hevur lógaruppskotið aðrar avleiðingar?

Lógaruppskotið verður ikki mett at hava aðrar avleiðingar enn tær, sum eru nevndar omanfyri.

2.17. Talvan: Yvirlit yvir avleiðingarnar av lógaruppskotinum

	Fyri landið ella landsmyndugleikar	Fyri kommunalar myndugleikar	Fyri pláss ella øki í landinum	Fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir	Fyri vinnuna
Fíggjarligar ella búskaparligar avleiðingar	Ja	Nei	Nei	Nei	Ja
Umsitingarligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Umhvørvisligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Avleiðingar í mun til altjóða avtalur og reglur	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Sosialar avleiðingar			Nei	Nei	

Kapittul 3. Serligar viðmerkingar

3.1. Viðmerkingar til ta einstøku greinina

Til § 1

Viðvikjandi § 7

Ásetingin verður strikað.

Tilvísingin í § 5 stk. 3 og § 6, stk. 2 til § 7, stk. 2 verða strikaðar.

Til § 2

Áseting um gildiskomu.

Fíggjarmálaráðið, 20.10.2025

Ruth Vang
landsstýriskvinna

/ Bjarni Askham Bjarnason

Yvirlit yvir fylgiskjøl:

Fylgiskjal 1: Javntekstur

Fylgiskjal 2:

Fylgiskjal 3: